

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Grabica na lata 2012 – 2014

Rodzina to podstawowe środowisko, które powinno zapewnić bezpieczeństwo dziecka. Oddziałuje na osobowość dziecka w sposób świadomy lub nieświadomy, przekazując mu system własnych wartości, tradycje, poglądy, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie.

Każde dziecko do prawidłowego rozwoju potrzebuje rodziny, która otacza je miłością, zapewnia poczucie bezpieczeństwa i zaspakaja jego potrzeby. Z punktu widzenia potrzeb dziecka, rodzina jest podstawowym środowiskiem zapewniającym bezpieczeństwo emocjonalne, jest naturalnym środowiskiem wychowawczym, w którym główny element stanowią interakcji zachodzące między jej członkami.

Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej został utworzony:

- 1) dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności,
- 2) dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju, i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci,
- 3) w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiece nad dziećmi i wychowywaniu dzieci oraz skuteczną ochroną dzieci i pomocą dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami.

Od kilku lat coraz wyraźniej dostrzegamy kryzys w rozwoju moralnym i kulturowym nie tylko dzieci i młodzieży, ale także rodziców. Często związane jest to z innymi problemami występującymi w rodzinie takimi jak: choroba alkoholowa, przemoc, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, to główne problemy dezorganizujące życie rodziny. Często towarzyszą temu problemy ubóstwa, długotrwałego bezrobocia. Do tego dochodzi niski poziom kulturowy, nieumiejętność wykorzystywania wolnego czasu, brak zainteresowań i hobby. Rodzice koncentrują się na własnych problemach, z czasem nie wypełniają swoich ról rodzicielskich, co skutkuje zaniedbywaniem dzieci, stosowaniem przemocy aż po ingerencję instytucji zewnętrznych i umieszczania dzieci w zastępczych formach opieki. Problemy występujące w rodzinie są złożone i często wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Dlatego też należy podjąć działania w najwcześniejszym okresie pojawienia się problemów, aby wspierać rodziny wieloprotymowe w rozwiązywaniu trudnych sytuacji, zaburzających życie rodzinne i relacje między członkami rodziny, wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie.

W gminie Grabica zamieszkuje 6 091 mieszkańców w tym: 1 347 dzieci w wieku od 0 do 18 lat co stanowi 22,12% ogółu mieszkańców gminy. Do czterech szkół podstawowych i dwóch gimnazjach uczęszcza 759 uczniów.

Wiele rodzin korzysta ze wsparcia tutejszego Ośrodka Pomocy Społecznej, często są to rodziny z dziećmi z przejawami bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych,

wymagające wsparcia w procesie wychowywania dzieci, bądź pomocy finansowej. Z różnych form wsparcia pomocy społecznej w 2011 r. korzystało 201 rodzin, w tym 104 rodziny z dziećmi, a 416 osób w rodzinach, z tego 39 rodzin z 1 dzieckiem, 28 rodzin z 2 dziećmi, 20 rodzin z 3 dziećmi, 13 rodzin z 4 dziećmi, 3 rodziny z 5 dziećmi, 1 rodzina z 6 dzieci. Na terenie gminy 19 rodzin wykazuje bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej ma na celu zapewnienie skutecznej pomocy rodzinie przeżywającej trudności w opiece nad dziećmi i wychowaniu dzieci oraz ich ochrony i pomocy polegającej na współpracy osób, instytucji i organizacji. Ustawodawca określił nowe obowiązki dla gmin w zakresie wspierania rodzin i systemie pieczy zastępczej. Jednym z zadań jest opracowanie i realizacja trzyletnich programów wspierania rodzin. Program stanowić będzie plan działania gminy w tym zakresie.

CELE, ZADANIA, REZULTATY, ADRESACI PROGRAMU, REALIZATORZY

I. Cel główny

Wspieranie rodzin, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

II. Cele szczegółowe

1. Diagnozowanie i analizowanie przyczyn kryzysów rodzinnych
2. Pomoc rodzinom w przezwyciężaniu problemów związanych z nieprawidłowym funkcjonowaniu rodziny.
3. Stworzenie systemu wsparcia rodzin w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo- – wychowawczych.
4. Przeciwdziałanie marginalizacji rodziny poprzez angażowanie ich w działania zmierzające do poprawy sytuacji bytowej.
5. Tworzenie warunków do powrotu dziecka pod opiekę rodziców.
6. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodziny i dziecka.

III. Zadania w zakresie wspierania rodziny.

Lp.	Nazwa działania	Podmiot odpowiedzialny
1.	Tworzenie możliwości i finansowanie podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny	GOPS
2.	Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do poradnictwa specjalistycznego	GOPS, placówki oświatowe, Punkt Konsultacyjny w Kamocinie, przychodnie lekarskie
3.	Organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających oraz ich finansowanie	GOPS
4.	Prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci	GOPS
5.	Finansowanie kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust.2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ponoszonych przez rodziny wspierające	GOPS

6.	Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej	GOPS
7.	Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinnym domu dziecka	GOPS
8.	Współfinansowanie pobytu dziecka w regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym	GOPS
9.	Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy	GOPS, Policja, Zespół Interdyscyplinarny
10.	Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich wojewodzie.	GOPS
11.	Przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji o nieponoszeniu przez okres dłuższy niż 12 miesięcy opłaty przez rodziców za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.	GOPS

IV. REZULTATY

1. Podniesienie poziomu profesjonalnych form pomocy rodzinie w środowisku.
2. Poprawa funkcjonowania rodzin wymagających wsparcia i pomocy.
3. Rozwój współpracy pomiędzy różnymi grupami społecznymi, organizacjami pozarządowymi i instytucjami realizującymi program wspierania rodzin.
4. Pozostawienie dzieci w miejscu zamieszkania.
5. Umożliwienie powrotu dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej.

V. ADRESACI

Program skierowany jest do rodziny z terenu Gminy Grabica przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

VI. REALIZATORZY

1. Urząd Gminy w Grabicy,
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grabicy,
3. Placówki oświatowe z terenu gminy Grabica,
4. Policja
5. Sąd Rejonowy w Piotrkowie Tryb.,
6. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Grabicy,
7. Punkt Konsultacyjny w Kamocinie,
8. Zespół Interdyscyplinarny Przeciwdziałania Przemocy w Gminie Grabica.

VII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Źródła finansowania programu

Program będzie finansowany ze środków budżetu gminy oraz budżetu państwa (programy rządowe)

Zgodnie z art. 197 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jednostki samorządu terytorialnego mogą otrzymać dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych z zakresu realizacji zadań wspierania rodziny oraz systemu pieczy zastępczej, przy czym wysokość dotacji nie może przekroczyć 50% wydatków przeznaczonych na realizację zadania. Natomiast w przypadku środków pochodzących z programów rządowych wysokość dotacji nie może przekroczyć 70% wydatków.

Środki finansowe na realizację Programu w latach następnych będą uchwalane corocznie przez Radę Gminy.

2. Kontrola nad realizacją programu

Sprawozdanie z wykonania w danym roku zadań z zakresu wspierania rodzin i systemu pieczy zastępczej oraz potrzebach w tym zakresie na rok następny będzie przedkładane Radzie Gminy w terminie do 31 marca każdego roku.